

EL DESPOTISME IL·LUSTRAT (FREDERIC II DE PRÚSSIA)

Els primers anys del regnat del rei van estar dedicats a la guerra i no va poder posar la seva atenció cap a l'interior fins que no va haver assegurat la tranquil·litat a l'exterior [...]

Hi havia al llarg de l'Oder grans pantans que sempre havien estat erms. Es va fer un projecte per dessecar aquesta regió. Es va traçar una canal que va drenar aquestes terres pantanoses, on es van establir deu mil famílies. Es van continuar aquests establiments, i dotze mil famílies hi van trobar una vida còmoda i pròspera; tot això va formar una nova província que la indústria va conquerir sobre la ignorància i la mandra. Les fàbriques de llana, que eren força considerables, es trobaven mancades, però, de filadors; es van fer venir de països estrangers i van ser formats diversos pobles de dues-centes famílies cadascun. [...] A totes les ciutats s'establiren noves manufactures. [...] El resultat fou que amb aquestes diverses operacions financeres, sense que el rei carregués els seus pobles amb nous impostos, els ingressos de la corona van augmentar, el 1755, 1.200.000 escuts i, després d'un cens que es va fer a tots els habitants de les províncies, llur nombre va pujar a 5.000.000 d'ànimes. Com que el nombre de súbdits fa la riquesa dels Estats, Prússia es podia considerar el doble més poderosa del que ho havia estat els últims anys de Frederic Guillem, pare del rei [...]

En un país pobre el sobirà no troba gaires recursos a la bossa dels seus súbdits i el seu deure es suplir amb prudència i economia les despeses extraordinàries que es fan indispensables.

FREDERIC II. Histories de la Guerra dels Det Anya. (Vol. I). París, 1872

Respon a les següents preguntes:

- Explica, segons el text, l'acció de govern de Frederic II.
- Quins trets del despotisme il·lustrat exemplifica?

Font: M. GARCIA / C. GATELL. Temps. Història contemporània. COU. Vicens Vives. Barcelona, 1995, pàg. 18